

Onderwerp : Informeren de Grote Moere

Gieten, 29 november 2024

No. : 2023-020677 **Behandeld door** : J.H. Reitsema
Bijlagen : - **Doorkiesnummer** : (0592) - 266567

Uw brief van : -
Uw kenmerk : -

Geachte raadsleden,

Naar aanleiding van vragen vanuit de VDGO en inwoners van Grolloo en omgeving over de werkzaamheden bij de Grote Moere hebben het waterschap Hunze en Aa's en de gemeente Aa en Hunze een bodemonderzoek laten uitvoeren. Met grote zekerheid is vastgesteld dat de gemiddelde kwaliteit van de gestorte grond en bagger voldoet en geen nadelige effecten heeft voor mens en milieu. Enkele afwijkingen zijn minimaal of lijken incidenteel van aard. Met deze brief informeren wij u over de uitkomsten van dit onderzoek en de vervolgstappen.

Aanleiding

Inwoners en de VDGO hebben eerder vragen gesteld over de (aanleg)werkzaamheden door Staatsbosbeheer bij voormalig zandwinplas De Grote Moere in Grolloo. Deze vragen betroffen onder andere de rechtmatigheid van de werkzaamheden volgens het bestemmingsplan en de kwaliteit van de grond die wordt gebruikt voor het dempen en verondiepen van de plas.

Na onderzoek is gebleken dat de verondiepingswerkzaamheden onder het huidige bestemmingsplan vergunningsplichtig zijn. Op verzoek van de gemeente zijn de werkzaamheden door Staatsbosbeheer in oktober 2023 gestaakt.

Vanwege de vragen over de kwaliteit van de toegepaste grond hebben het waterschap en de gemeente besloten een onafhankelijk bodemonderzoek te laten uitvoeren door advies- en ingenieursbureau TAUW. De uitvraag hiervoor is opgesteld in overleg met de werkgroep van de VDGO.

Resultaten van het bodemonderzoek

Het onderzoek door TAUW bestond uit een vooronderzoek met interviews (met omwonenden) en controle van enkele meldingen, een grondradaronderzoek en boringen en laboratoriumanalyses van grondmonsters op verschillende diepten. Er zijn ruim 60 boringen verricht, waarbij tot maximaal een diepte van 17 m is geboord. Verder zijn ruim 130 analyses uitgevoerd. Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste bevindingen:

- **Algemeen:**

- Uit het grondradaronderzoek blijkt dat op verschillende locaties binnen het terrein een laag gestort materiaal aanwezig is, naast zand bestaande uit klei en leem, met bijmengingen van steenachtige fragmenten. Dit beeld wordt bevestigd door boringen die TAUW op basis van het radaronderzoek heeft uitgevoerd. Bij meerdere boringen zijn brokken klei en leem aangetroffen, evenals steenachtige materialen (visueel waargenomen). TAUW concludeert dat bij geen van de boringen sprake is van hoeveelheden die de vastgestelde normen overschrijden.
- Verder toont het onderzoek aan dat 90% van de genomen monsters is geclassificeerd als vrij toepasbaar en/of klasse A. Dit betekent dat deze grond voldoet aan de eisen binnen het generieke kader voor het gebruik van grond en baggerspecie in vrijliggende plassen. Bodemonderzoek is een steekproef. Individuele analysesresultaten kunnen naar boven of naar beneden afwijken van de gemiddelde kwaliteit. 90% van de meetwaarden valt binnen de wettelijke norm. Daarmee is met grote zekerheid aangetoond dat de gemiddelde kwaliteit van de gestorte grond en bagger voldoet en geen nadelige effecten heeft voor mens en milieu.
- **Bijzonderheden/specifieke bevindingen:**
 - Bij twee mengmonsters is sprake van een overschrijding van de norm voor minerale olie. Dit betreft een zwaar olieproduct van niet-natuurlijke herkomst. Tauw vermoedt dat deze verontreiniging het gevolg is van een calamiteit die geen direct verband houdt met de kwaliteit van de toegepaste grond of bagger. Bij één mengmonster is een te hoog PAK gehalte gemeten. Nader onderzoek wordt aanbevolen op deze punten.
 - Bij drie mengmonsters zijn verhoogde gehalten aan lood en zink gemeten, afkomstig van een diepte van 4 meter of meer. Voor de verhoogde gehalten aan lood en zink zijn bij de huidige vastgestelde gehalten geen humane en/of ecologische risico's aanwezig. Daarnaast zijn deze resultaten beschouwd in relatie tot de resultaten van de analyses van het oppervlaktewater. Geconcludeerd is dat de verhoogde lood- en zinkgehalten geen effect hebben op de concentraties in het oppervlaktewater. Mede gelet op de aangetroffen diepten van deze verhoogde gehalten wordt aanvullend onderzoek niet noodzakelijk geacht.
 - Bij vier mengmonsters zijn resten van bestrijdingsmiddelen aldrin, dieldrin en endosulfan aangetoond. Deze stoffen, vroeger op grote schaal gebruikt in de land- en tuinbouw, zijn aanwezig in zeer lage concentraties zonder ecologische of gezondheidsrisico's. Door hun slechte oplosbaarheid in water is het risico op verspreiding bovendien nihil. Om te bevestigen dat de aangetroffen landbouwstoffen inderdaad geen negatieve effecten hebben op mens en milieu, adviseert TAUW voor de zekerheid om het oppervlaktewater in de toekomst te monitoren. Hierbij wordt aanbevolen om ook PAK en minerale olie in de monitoring mee te nemen. Dit betreft een bevoegdheid van het Waterschap.
 - Alle onderzochte monsters met betrekking tot PFAS voldoen aan de eisen. Daarnaast zijn de resultaten van het bodemonderzoek vergeleken met de gegevens uit het oppervlaktewateronderzoek van het waterschap. Hieruit blijkt dat het gebruik van grond en baggerspecie geen negatieve invloed heeft op de kwaliteit van het oppervlaktewater met betrekking tot zware metalen en PFAS.

Conclusie

De resultaten van het onderzoek tonen met grote zekerheid aan dat de gemiddelde kwaliteit van de gestorte grond en bagger voldoet. In enkele monsters zijn stoffen van niet-natuurlijke

herkomst aangetroffen. Volgens TAUW hebben deze stoffen geen significante invloed op het milieu of de kwaliteit van het oppervlaktewater. Op de plekken waar mengmonsters met minerale olie en PAK is aangetroffen wordt uit voorzorg nader onderzoek aanbevolen. Hoewel het goed mogelijk is dat de verhoogde waarden van deze stoffen op toeval berusten, zullen we in samenwerking met de Omgevingsdienst Drenthe Staatsbosbeheer verzoeken om aanvullend onderzoek te verrichten.

Daarnaast zijn de resultaten van het bodemonderzoek vergeleken met de gegevens uit het oppervlaktewateronderzoek van het waterschap. Hieruit blijkt dat het gebruik van grond en baggerspecie geen negatieve invloed heeft op de kwaliteit van het oppervlaktewater met betrekking tot zware metalen en PFAS.

Vervolgstappen

De gemeente heeft de aanbevelingen van TAUW overgenomen:

1. **Nader onderzoek:** In samenwerking met de Omgevingsdienst Drenthe gaan we Staatsbosbeheer, als eigenaar van het perceel, verzoeken om aanvullend onderzoek te verrichten naar de aangetroffen afwijkingen. De Omgevingsdienst Drenthe (OD Drenthe) zal dit proces verder coördineren en hierover contact onderhouden met Staatsbosbeheer.
2. **Monitoring oppervlaktewater:** De aanbevelingen met betrekking tot het oppervlaktewater betreft een bevoegdheid van het waterschap. Waterschap heeft aangegeven deze aanbeveling over te nemen.
3. **Vergunningsaanvraag:** Staatsbosbeheer dient een omgevingsvergunning aan te vragen voor de resterende (aanleg)werkzaamheden. Deze aanvraag zal door de gemeente worden beoordeeld.

Wij hebben dit onderzoek in goed overleg met alle betrokkenen laten uitvoeren. Het is fijn dat we nu duidelijkheid hebben en met grote zekerheid kunnen laten zien dat de gemiddelde kwaliteit van de gestorte grond en bagger voldoet aan de normen en geen nadelige effecten heeft op mens en milieu. Met deze helderheid pakken wij als gemeente onze rol en bevoegdheid weer op, waarbij we samen met het Waterschap toezicht blijven houden op meldingen.

Informatieavond op 3 december 2024

Om de onderzoeksresultaten verder toe te lichten, organiseert de gemeente, samen met TAUW en het Waterschap, een informatieavond voor inwoners en andere geïnteresseerden in Grolloo. Tijdens deze avond presenteert TAUW de bevindingen, en is er gelegenheid om vragen te stellen.

Met vriendelijke groet,

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

de heer R.L.H. Schoonderbeek
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester

